Conſumatiſſimi ac eminentiſſimi. J. v. Monarche domini Benedicti de Benedictis de peruſio.

vtiliſſima ac quotidiana in materia vltimarum volū
tatum conſilia: Nouiter pro faciliori inuentio
ne per numeros redacta: et ab omni
bus ſummo cum ſtudio
perquirenda.

¶ Excellentissimi ac famosissimi utriusq; iuris doctoris Domini Benedicti de benedictis de perusio. Consilia utilissima: ac quotidiana: super materia ultimarum voluntatum feliciter incipiunt.

Con. I.

[P]unctus cum

ut presupponitur. Decesserit quidam Venantius de firmo spurius natus ex quodam Vanne. S. Guidutij excatore et quadam Vanarella moniali legitimatus per papam forma con. ita ut in bonis parentum agnatorum et cognatorum ex testo. quam ab intestato succedat absq; tamen preiudicio et ac libere succedere valeat ac si de legitimo matrimonio natus existeret. Et ad presens dicta Vanarella dicta bona petat contra Cassandram possidentem dictorum bonorum asserens dicta Vanarella eiusq; monasterii bona pertinuisse ad dictam dominam Vanarellam et eius matrem et eius monasterium cum asserant dictam Vanarellam fuisse matrem et consanguineam proximiorem et ipsi Venantio succedere maxime attenta dicta legitimatione seu dispensatione cum prout ipsi asserunt sicut fuit dispensatum cum ipso Venantio ut succederet parentibus ita et ut dispensatum cum eis ut succedant eidem et etiam vigore cuiusdam statuti civitatis firmi disponentis quod mater et amita equaliter succedant propter quod dubitatur in omnibus bonis attenta dicta dispensatione vel saltem in medietate bonorum attenta dispositione dicti statuti et in dubium revocatur. An dicta monialis seu monasterium in totum vel in partem in bonis dicti Venantij succedant.

In nomine domini

1 amen. † Circa quod et si videatur prima facie dicendum quod mater ut proximior succedat filio decedenti ab intestato et sine prole. C. ad tertul. l. i. et per totum. et insti. eod. ti. per totum. quod videtur procedere etiam si filius natus sit ex damnato coitu prout et natus fuit dictus Venantius. qui natus fuit ex dicto Vanne excatore et ex dicta domina Vanarella moniali. et sic ex damnato coitu. C. de incestis nup. l. qui contra legem. et in c. cum haberet. de eo qui dux. ad matrimonium quam pol. per adult. et ff. de his qui ut indig. l. si attenta predicta dispensatione que cum dici possit beneficium largissime interpretandum est. ff. de consti. principum. l. beneficium. et no. in c. cum dilecti. de dona. quod ex alio videtur deduci. Nam ex quo ipse papa dispensavit cum d. Venantio ut ipse succedat succedere possit parentibus agnatis et cognatis ac si de legitimo matrimonio procreatus fuisset ut in contrarium dispensasse videtur parentes et sic ipsa mater succe-
2 dat ipsi filio † cum dispensatio trahatur in contrarium prout voluit glo. in c. quia in mi. de prebend. pro quo etiam facit: quia sicut filius succedit parenti: sic et econverso. l. nam et si parentibus. ff. de inof. te. et hoc voluit Bar. in d. l. si. ff. de his quibus ut indig. Ad idem facit quia mater et filius sunt correlativa unde statuimus in uno idem locum in aliud. C. de indicta viduitate. l. fin. et ff. de accept. l. si. et C. de crispinis ex luco dominen. l. si. per quas videtur quod dicta mater succedat in totum in bonis ipsius Venantij. et si non succedit in totum saltem succedit in medietate attenta dispositione dicti statuti disponentis quod mater et amita equaliter succedant cum ipse Venantius legitime fuerit non solum quo ad successionem parentum: sed etiam agnatorum et cognatorum propter quod videtur quod sicut ipse successis-
3 set parenti et agnatis. ita et econverso succedant mater et amita. † Contrarium tamen de iure dicendum est. et si apparere videtur d. domina Vanarella moniali quod fuisset et esset mater dicti Venantij nihilominus ipsa non successit nec succedit dicto Venantio in totum nec in parte cum natus fuerit ex damnato coitu propter quod non potuit nec potest dici filius in auten. quibus mo. na. effi. sui. §. fina. unde cum non possit dici nec nominari filius etiam naturalis. ut ibi non succedit ipsi de iure matris. ita sicut nec ipse succederet matri prout patet in d. §. fi. et C. de na. lib. auten. licet in fi. pro quo facit quod no. per glo. insti. ad tertul. §. fina. ubi glo. sentit hoc quod et etiam vo-

luit Azo in summa de legitimis heredi. circa fi. ubi dicit quod parentes eo modo succedant ipsis spurijs. sicut et ipsi spurij parentibus prout refert Bar. in d. l. si. ubi hoc idem videtur tenere ad finem quod habetur in d. l. nam et si parentibus. per quam l. ipse Azo hoc voluit. unde sicut ipsi filij non succedant ipsis parentibus. ut d. §. fi. et d. auten. licet in fi. et ut no. per gl. C. ad orfic. l. si qua illustris. et ibi per glo. Bar. et Bal. idem tenentes et per glo. insti. ad orficianum. §. fi. ita et econverso non succedant parentes ipsis filijs. prout voluit glo. in d. §. fi. insti. ad tertul. et Azo in d. summa: et Bal. in d. l. i. ad hoc. d. l. nam et si parentibus. pro quo etiam facit quia magis peccant ipsi parentes quam filij immo ipsi filij propter delictum parentum puniuntur unde fortius ipsi parentes puniendi sunt cum pena auctores tenere debeant ut in c. quesivit de his que fi. a ma. pa. ca. Unde attentis predictis ipsa mater non successit de iure dicto Venantio et ex forma statuti cum tale statutum loquatur de matre qualis non potest dici ista. ut patet in d. §. fi. et etiam quia statutum intelligitur de matre habili et successibili qualis non est ista: ut supra dictum est. ut in l. i. C. de sac. san. ec. et etiam quia statutum tale intelligitur. ut patet ex verbis dicte legitimationis et dispensationis. dum dicit tenore presentium dispensamus speciali gratia etc.
4 † Unde ipsa dispensatio solum trahitur ad illa prohibita in quibus est dispensatum. ut d. c. i. de filijs presbyterorum prout voluit. D. Ang. d. c. per venerabilem. in nona col. quod filij sint legitimi et si fuisset usus verbo legitimationis. ita quod disposuisset ut succedat ac si de legitimo matrimonio fuisset natus nihilominus talis legitimatio improprie est. quia non est reintegrativa sed novi iuris collectiva cum non disponat in radice matrimonij sed noviter conferat legitimitatem propter quod vocavit dispensatio et non legitimatio etsi quod aliud sit illegitimatio que est restitutiva. ut est illa que disponit in radice a qua surgit vitium ut est si dispensetur super matrimonio contracto inter illos qui non potuerunt matrimonium contrahere impediente iure canonico prout voluit Jo. and. in d. c. per venerabilem. et clarius ipse do. an. immo plus voluit ipse Jo. an. ibi in ij. col. quod ille qui non potest dispensare in matrimonio non potest et in filio ex eo suscepto. nam qui non potest in principali nec in accessorio. unde non poterit papa dispensare cum filio suscepto ex matrimonio contra legem divinam contracto ad hereditatem legitimando. sed bene poterit cum tali filio quo ad spiritualia et alia legi-
5 timare ut ibi plenius per eum. † Unde in casu predicto cum non fuerit matrimonium contractum inter d. Vannem excatorem et dictam Vanarellam monialem nec etiam contrahi poterit attenta dispositione iuris civilis et cano. prout patet ex hijs que habentur in d. c. per venerabilem. ubi Jo. an. hoc voluit et ex his que habentur in d. c. cum ad monasterium. de sta. mo. papa ita disponendo etiam si legitimasset non esset vera legitimatio. sed potius quedam dispensatio prout patet ex notatis in d. c. per venerabilem. et ibi per Jo. And. et do. anto. et cum sit dispensatio contra ius stricte sit intelligenda. nec extendenda. prout patet ex no. in c. quod dilecti de consang. et affi. et in c. ij. de filijs presbyterorum. in vi. et cum sit stricte intelligenda non trahitur ad ipsos parentes. ut et ipsi parentes succedant et succedere possint ipsi filio et similiter alij agnati seu cognati ex quo papa ei non indulget ut ei succedere possint. unde non succedunt.
6 † Nec obstat si dicatur quod ipsa dispensatio et si sit odiosa nihilominus trahitur ad contraria et ad successorium prout voluit glo. in d. c. quia in mi. quia ad hoc respondetur potest quod istud non est contrarium nec accessorium quod parentes succedant ipsi spurio sicut et ipse succedit eis ex dispensatione. immo eque principale. ut in d. l. nam et si parentibus. preterea et si esset accessorium seu contrarium est talis quod potest succedere absq; dicto principali. immo et cum eo parificare potest. unde ad aliud non extenditur prout vult gl. in c. non pot. §. illud. de preben. in vi. nam prout dicit glo. ibi. si aliquis dispensatur quod possit tenere duo beneficia nihilominus tenetur in altero residere cum possit hoc facere stante dicta dispensatione. ut ibi plenius notatur. Unde in casu nostro quamvis dispensetur cum ipso filio. ut succedere possit nihilominus poterit habere locum sine dispensatione. Esto quod parentes eidem sic succedere non possint cum possint
7 hec duo concurrere. ut supra dictum est. unde non obstat. † Nec obstat si dicatur quod et in correlativis dispositum in uno videtur et dispositum in alio. ut no. in d. l. fi. de accept. et in dicta l. fi. de indicta viduitate. et in l. i. C. de crispi. ex luco dom. li. vi. quia illud est verum quando esset eadem ratio alias secus est. l. curatorem. cum ibi notatis. C. de interdic. matrimonio. per quam. l. Imola in

tunc eiuſq; excludat ab ipſa litis quicquid dicat Bar. in d. §. et
tio. et Bal. poſt Cyn. in d. l. ſancimus. cum ipſa litis redacta
ſit ad quartā iure poſitiuo C. de inoffi. teſt. auc. nouiſſima ad
hoc etiam rex. in d. §. ſed neq; impuberes. et ē. in d. c. ſi pr. in
8 ſi. vbi p; iure poſitiuo quē poſſe p̄uari ipſa legitima: † ſ; forte
p̄uari non poſſit iure petēdi alimenta que ſunt de iure natu
rali prout voluit Bal. in d. l. cum lege. et i. d. l. nō ſolū. §. ipm
9 &c. † q; p̄cipue p̄cedit qñ aliqd ſuccedit ī loco ſiue vt dos cū
tūc non in totū tollat ſ; diminuat. vt voluit Bal. in auc. nunc
aūt. C. de ep̄is et cle. diminui. n. pōt ipſa litis prout cōiter tenet:
et vt tenēt dñi de rota i decis. xvij. et maxime p tex. d. c. raynal.
vnde cū in caſu predcō ipe filie excludant ab ipſa ſucceſſiōe ex
eo. q: fuerūt dotate ab ipſo p̄re v; ſine dubio tale ſtatutū cu;
ipſa dos loco ſiue ſuccedat et in ea imputet. C. de inoffi. teſta. l.
qñ nouella. q que p; ipſas filias ipſa; legitimā petere nō poſ
10 ſe † nec p̄āt peter ſuppleri ɔgruā dotē cū ſtatutū non ſolū ip
ſas filias ab ipſa ſucceſſiōe excludat. ſed iubet eas eē cōtētas
ipſa dote p q̄ verba ſtatutū ipm vr̄ eas excludere nō ſolū ab
ipſa litis ſ; ēt a iure petēdi ſuppleri ɔgruam dotē put voluit
ſoemaſr Bal. in d. l. ſi. ver. ſ; ponat. l. q. nolebat. ff. de here.
inſti. v; n. tale ſtatutu; ita excludens vt ſupra dictum eſt per
que p; dictas filias petere non poſſe ipſam legitimā nec ipſas
11 dotem congruam ſuppleri † quod ɔſuaderi pōt alia rōne v;
ex ipſo cōpromiſſo et laudo cum vim tranſactiōis habeat. vt
no. in auc. vt differētes iudices. §. i. et in auc. ſi non contingerit
. C. de iudi. in ipſo. n. cōpromiſſo venerunt omnia bona ipſius
Sauli ſuper quibus bonis non ſolum fuerunt bona certa adiu
dicata ipſis filiabus. ſed etiam oīa alia bona ipſi ſer Benedi
cto propter qḋ vr̄ tranſactum q; omnia bona ipſius ſer Be
nedicti. vnde non potuerūt ab aliqua ex ipſis bonis p ipſa le
gitima petere ex quo ita fuerūt ipſi ſer Bñdicto adiudicata
per arbitros: ſed quodāmodo quadā trāſactiōe generali. ad
hoc quod no. ff. de excep. rei iudi. l. ſi inter te et me. et C. de trā
12 ſac. l. ſi de certa. et in. c. i. de tranſac. † imo et non ſolu; ipm lau
dum et ſic tranſa. ſed ipſa refutatio generaliter facta ē quibuſ
cūq; bonis in dicto cōpromiſſo ɔtentis in quo omnia bona
ipſius generaliter venerūt ad hoc qḋ no. ff. de pac. l. cum fra
tres. et in. l. emptor. §. lucius. et in d. l. ſi de certa. ff. de libe. leg. l. au
relio. §. i. q. n. omne dicit nihil excludit de ma. et obe. c. ſolite.
vnde talis refutatio ad omnia extenditur ēt ad ea bona que
ipſe filie pro legitima petere potuerant. nec ob. d. l. ſi quando
cū loquat qñ fuiſſet relictū minus legitima et ipſam acceptaſ
ſet et de eo feciſſet refutationē: et nō de alio alias ſi feciſſet re
futationē generaliter de oībus aliis bonis q̄ remanſerunt pe
nes ipm heredē tunc ipſam legitimā petere nō p̄āt nec age
re ad eius ſupplementū vt p̄bat tex. in d. §. et g̃naliter. ibi niſi
p hoc ſpāliter ſiue in apotheca ſiue in trāſitu ſcriptione vel
pactus fuit q; contentus de relicto vel pte data de eo q; deeſt
nullam h; q̄onem. tunc. n. vr̄ de reſiduo refutationem facere
put et in caſu nr̄o fecit refutationem de oībus aliis in dicto
ɔpromiſſo ɔtentis in quo oīa bona defuncti venerunt ſ; poſi
to ſine preiudicio q; ipſe filie p ſtatuta nō excludant ab ipſa
legitima nec p cōpromiſſum laudū vel refutationē tñ ipſam
legitimā amplius petere nō p̄āt cū prout preſupponit ipe fue
rūt ɔſecute dotem et vltra dotem vigore dcī ɔpromiſſi et laudi
qḋ tranſcendit ipſam litiam in ipſa. n. litis cōpetent ipe dotes
vt d. l. qñ nouella. et l. oīnō. et ēt oīa alia bona ipſius Sauli
ad eas pūēa ex donatiōe fcā p ipm Saulū. C. de colla. l. il
lud. et p ipſos arbitros eiſdē adiudicata cum eiſdem pro por
tionib' ſibi debitis videant adiudicata. vt d. l. ſi inter te et me.
ad hoc qḋ no. in d. l. qñ. et in d. l. oīnō. et in d. l. illud. et in. l.
vt liberis. C. de colla. ex tali. n. cā. v; litime eſſe ipſa bona eis
adiudicata tūc cum alia cā nō cōpellit ad hoc qḋ no. ff. de rei
vē. l. quedam mulier. et C. de acquir. poſſ. l. ij. et c. ſa. Be.

Conſi. clxvi.

Anctus. Fuit quidā teſtator q con
dēdo ſuū vltimū teſtm̄ in
P ter alia legata et relicta in eo pluribus fcā fecit
certa legata eccl'ie ſancti Franciſci de obſeruā
tia ſub tali cōditione v; ſi fratres ipſius eccl'ie
reciperent ipm ad ſepulturā in ipſa eccl'ia in qua elegit ſepul
turam alias ſi nō reciperent voluit dictus teſtator dictū reli
ctum nō valere nec teneret. accidit poſtea quod ipſe teſtator
mortuus eſt abſq; confeſſiōe et cōione nec illo anno confeſſus
fuit nec corpus xp̄i aſſumpſit prout quilibet fidelis tenet ꝓp
quod non potuit in eccleſia ſepeliri et ſic eidem fuit ſepultura
denegata. Modo dicti fratres vellent habere dcā relicta ſibi
facta ꝯ quos opponitur q; non poſſunt ea petere cum ſint re
licta ſub conditione ſi ipſum reciperent ad ſepulturam q; cu;
non fecerint ɔditio non fuit impleta merito non debentur et
dem. queritur modo pro pte dcōrum fratrum. an huiuſmodi
legata eis facta debeantur dcē eccleſie.

In nomine domini

1 amē. Et ſi videat prima facie dicēdum q;
huiuſmōi legata non debeant cu; fuerit reli
cta dcē eccleſie nō ſimplr̄: ſed ſub ɔditione
v; ſi illi fratres reciperēt ad ſepulturā. et ſic
ſub ɔditiōe que cū nō euenerit non eſt locus tali relicto. vnde
non poterit nec poteſt peti. ff. de verbo. ſigni. l. cedere diē cum
2 ſi. † Secūdo ex alio q: teſtator ipſe ipſa relicta nō reliqt
ſolūmō ſub cōditione. imo et vltra hoc diſpoſuit q; ſi ipſi non
reciperent ad ſepulturā tale relictum non valuit nec v; qḋ cu;
euenerit q: non receperūt. tale relictum non vr̄ valere. ꝑpotuit
enī; teſtator de ſuo diſponere prout voluit. C. ma. l. in re man
data. et de his que pe. no. l. vnica. facit ēt ad hoc quod nō. i. c.
in noſtra. de ſepul. et in. l. ſi quis ad declinandam. C. de ep̄is et
cle. et ibi per Bal. p que vr̄ q; ipſi fratres talia relicta conſeq
non debeant. et p̄cipue q: ipſis fratribus repugnat regula
3 beati Frāciſci. vt p; in cle. exiui. de verbo. ſig. † Cōtrarium
tñ puto de iure dcēm vt et dicti fratres de obſeruātia talia re
licta ɔſequi poſſint et eis aſſignari debeant cum in dubio cen
ſeantur relicta ad vſus priuilegiatos pro quibus capere poſ
ſunt et ſic pro vſu licito. vt. d. cle. exiui. §. ad hec. et quod no. ff.
de vſu. et ha. l. plenu;. §. equitij. et hoc voluit Bar. in. c. i. vniuī
ſi. ſib. in. noīe. in. ſi. col. et Bald. in auc. ingreſſi. C. de ſac. ſan.
eccl. et communiter tenetur prout no. in. d. cle. exiui. ita q; ſi ex
forma dictorum relictorum aliud non appareat ſunt ipſis fra
tribus debita et ea cōſequi poſſunt nō ob. q; ipe teſtator ea re
liquerit ſub ipſa cōditione ſi ſepelirēt eum in dicta eccl'ia ſeu
4 eū ad ſepulturam reciperēt. † nā cum vt ꝓſupponitur ipſe nō
fuiſſet cōfeſſus in anno nec aſſumpſit corpus xp̄i put tenetur
quilibet xp̄ianus ſm quod habetur in. c. oīs vtriuſq; ſexus fi
delis. de pen. et remiſ. non potuit de iure in dicta eccleſia ſepe
liri. imo et eidē dicta ſepultura fuit et eſt denegāda vt ē ex
preſſum in d. c. oīs. et cum non poſſit de iure in dicta eccleſia
ſepeliri dicta cōditio vt de iure impoſſibilis reijcit et habetur
pro nō appoſita put eſt caſus ſm vnā lecturā in. l. i. ff. de con
5 di. inſti. et vt plenius no. ibi p Bar. et Jo. de imo. † ad hoc ēt
qḋ no. p Inno. in. c. in noſtra. de ſepul. vbi loquēdo in ſimili di
cit q; debet quarta de non ſepultis quando eoru; culpa vt q:
interdicti vel excōicati non fuerunt ſepulti. ad hoc ēt q; no. per
Bal. in d. l. ſi quis ad declinandam. in ſi. vbi dicit q; quando
fuiſſet relictum p ſepultura debet canonica quādocunq; non
fuerit ſepultus q: excōicatus cum habeat tunc p ſepulto in
ipſa eccleſia. et hoc ēt et clarius voluit do. Pet. in ſua canoni
ca parrochiali in. vi. c. in vero. octauo querit. dicens hoc p̄cede
re ſiue fuerit relictum ipſi eccl'ie p ſepultura ſiue ſimpliciter
cum et tūc p ſepultura videat relictū put voluit Inno. in d. c.
in noſtra. vnde debet canonica cū et debeat relictum quātūcū
q; ibi non ſepeliat cū nō poſſit cū talis ɔdō ſit modus vt im
poſſibilis de iure reijciat p. d. l. i. ver plenius ibi p eū. et cum reij
ciat talis ɔditio debebuntur talia legata. l; ipſe teſtator in ſuo
teſtā diſpoſuerit q; non valeat nō recipiendo ipſum ad ſepul
turam cum talis pena priuationis ita appoſita ſuper impoſ
ſibili de iure effectum non habeat put eſt expreſſum in. l. i. C.
de his que pe. no. et c. Bo. Bene.

Excellentiſſimi ac famoſiſſimi. U. J. monarce dñi Bene
dicti de Benedictis de Peruſio: Conſilia vtiliſſima et quo
tidiana ſuper vltimis voluntatibus feliciter expliciunt.
Impreſſa Mediolani p Johannē Angelū Scinzenzeler
Impenſis nobiliū virorū Jo. Jacobi et fratrū de Legnano.
mercatorū Mediolanēſiū Anno dñi 1515. die p̄mo Martij.